

Nova Pravda

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo:

Ljubljana, Stari trg št. 19. Telefon št. 359.

Izhaja tedensko

Posamezna številka velja 1 krono

Upravištvo: Ljubljana, Gradišče 7, levo. T. 77.

Naročnina: Mesečno 12 K. Inserati po dogovoru.

Našim volilcem!

Boj je končan! Izšli smo iz njega častno.

Somišljeniki volilci! Bodite zahvaljeni za zaupanje, ki ste ga nam izkazali na dan volitev. Bodite zahvaljeni, vi neustrašeni bojevniki za našo narodno-socijalistično idejo. Vzdržali ste v viharju strasti in laži ste visoko dvignili in ohranili čist naš prapor, prapor duševnega in manualnega delavca, čist prapor narodno-socijalistične misli.

Nobena stranka se ni tako blatila kot naša! Vi pa ste ločili laž od resnice in ostali zvesti načelom naše mlade stranke. Vi ste jedro in seme iz katerega bo vzklila lepša bodočnost nam in našemu ljudstvu.

Somišljeniki, volilci! Zavedajte se tega. Vsak izmed vas mora postati voditelj in učitelj naše ideje, neumoren delavec za blagobit našega delavnega

ljudstva. Naše vrste se neobičajno brzo širijo in sedaj mora biti vsak mož na svojem mestu.

Pojdite med one, ki so se pustili zapeljati po vseh mogočih volilnih sredstvih naših nasprotnikov in označite jim naša načela. Volilni uspeh je uspeh vašega dela in vaše vere v našo bodočnost. Vi ste skala, na kateri se vstvarja naša bodočnost in vaša naloga je, da cepite vero in zaupanje, da utrdite one, ki so slabi in omahljivi.

Somišljeniki! Storili ste svojo dolžnost! Ostanite zvesti sebi in svoji stranki tudi nadalje in zboljšanje našega stanja in zadovoljstvo našega ljudstva bo vaše plačilo. Ostanite neustrašeni in trdni in prihodnji boji nam prinesejo podesetorjene uspehe našega dosedanjega dela.

Načelstvo Nar. soc. stranke.

Dva nazora o revoluciji.

Ljudje, ki prihajajo iz Rusije in propagirajo pri nas revolucijo po ruskem vzorcu, kakor tudi njihovi prijatelji, vidijo na zemlji vsakovrstna znamenja, iz katerih prorokujejo, da pride kmalu čas, ko bo stopil proletarijat na ulico, se polastil vlade in izpeljal izpremembo današnjega družabnega reda. Do te dobe naj se izkoriščani omeje le na razjasnjevanje nasprotja med proletarijatom in buržuazijo in naj se žrtvujejo za organizacijo proletarijata k napadu. Take besede so jako prepričevalne in vplivajo na versko čustvovanje ljudi ravno tako, kot svoj čas katoliška cerkev, ki obljublja po smrti zveličanje in zadnjo sodbo. Zadostuje, da čitaš vsak dan naše poslanice, ki jih pošiljamo, zadostuje, da vstopiš v našo komunistično cerkev in jo brez ugovora poslušaj, zadostuje da pripelješ v to cerkev še druge — ta pa bo do poslednje sodbe (moderno se ji pravi revolucija) pošiljala svoje pridigarje po svetu. Vse ostalo bo prišlo samo od sebe.

Znamenja, katera vidijo vrhovni svečeniki te nove cerkve v svetovnem razvoju, razlagajo, pa naj si bodi taka ali taka, kot znamenja prevrata. Sami o sebi pravijo, da so „astronomi današnje družbe“ — menda zato, da bi s tem pokazali svojo sorodnost z srednjeveškimi astrologi, ljudem, ki so prekovali in vedeževali z zvezdami in tudi trdili, da so njihova prerokovanja rezultat in uspeh vede in znanstva. Ako poslušaj govore naših komunističnih voditeljev, močno vpliva nate njihova enostavnost in to samo zato, ker niti z eno besedo ne omenjajo človeka, temveč govore le o razvoju strojev in organizaciji kapitala. Samo o tem ugibajo in revolucija se pri teh revolucionarjih pričinja z diktaturo, ki bo komandirala svetu nov družabni red. Proti temu „prerokom“ so nastopili ljudje dela.

Mi ljudje dela imamo o revoluciji drugačne nazore. Delavski narod, ki je pod kapitalističnim režimom zgubil

vsak vpliv na način svojega dela in na razdelitev svojih izdelkov je zgubil tudi zdrav in naravni stik s svojim delom in sedaj hrepeni po njem. Danes se cel svet trese, kapitalistični red se maje, postaja nevzdržljiv in delavci iščejo in ustvarjajo nov red, red socijalistični. To vse se stalno vrši okolo nas. Agrarna reforma, kolektivne pogodbe, sodelovanje pri upravi podjetij, delavske zbornice, podražavljenje prometnih sredstev — kaj je vse to?

Narod, pravi socijalisti napadajo, kjer so razmere dozorele in delajo nov red, jemljejo, kar je njihovo. In to je revolucija! Dolžnost vsakega socijalističnega politika je, da se z delom udeleži tega velikega boja delavskega naroda, da revolucijo dela in ne o njej samo govori. Z vsakim korakom v napredku revolucije, ki se uspešno izvede, raste tudi hrepenenje socijalističnega naroda po nadaljnjih delih, pridobiva nove zmožnosti, nov razgled in novo silo.

Kdor danes govori, da bo delal propagando za nasilje, ta zapušča delavski narod v trenutku revolucije, ki se že vrši. Napačni preroki, ki svojim prerokovanjem na ljubo danes opušča jo pričeto delo, so prerokovali celo svoje življenje in vedno slabo. Vedno so le govorili ali nikdar niso prijeli dela v roke, niti se kdaj podali v nevarnost. Dobri ljudje pa revolucije, ki se vrši, ne bodo opustili, temveč bodo ostali verni svojemu delu in bodo pametno vodili ljudstvo, da se ne uniči s svojim velikim delom revolucije. Za to delo pa potrebujemo življenja zmožno državo in zato jo bomo za vsako ceno branili.

To sta dva nazora. Prvega zastopajo komunisti, drugega zastopamo mi. Naše delavstvo, manualno in duševno spregledava in bo kmalu uvidelo, da se s praznimi gesli ničesar ne doseže. Samo se bo odločilo za pravilno postopanje — ker cerkve in dogme so svoj čas že preživele.

Preteklost in bodočnost.

Volitve so za nami. Vihar strasti, ki je divjal osobito zadnje dni, se je polegel. Danes lahko mirno in trezno razmišljamo o rezultatu naše prve bitke.

Ako pomislimo, da smo mlada stranka, ustanovljena šele 7. dec. 1. l., ki ji poleg tega primanjkujejo sredstva — s tem v zvezi so časopisi, ki so za agitacijo največje važnosti — smo z izidom volitev lahko zadovoljni. Prav nič pa ne prikrivamo, da nam je odstop dra. Rybara veliko škodoval. Prvotno smo mislili, da bodo begunci izvajali konsekvence na ta način, da ne glasujejo za stranko, ki je s svojim postopanjem zagrešila, da sta morala dr. Rybar in dr. Gregorin odložiti kandidaturi. Številke nam dokazujejo, da smo se v tem varali. Izmed beguncev so volili našo stranko samo prepričani narodni socijalisti, ki jim gre tudi topla zahvala za njihov neumoren trud, ostali begunci pa so ali ostali doma, ali pa so se dali zbegati od demokratskega časopisja. Isto velja o uradništvu, posebno v Ljubljani. Dasi uradniki po svojem poklicu spadajo v delavsko stranko, je iz števil razvidno, da se kljub temu, da smo kandidirali uradnika na prvem mestu, v veliki meri niso odzvali našemu pozivu. Kar je poštenih med njimi danes priznavajo, da so volili JDS samo zategadelj, ker so verjeli demokratskim listom, da narodni socijalisti ne dobimo nobenega mandata in da so vsi nam oddani glasovi izgube v prid klerikalcem. Kar velja za Ljubljano, velja tudi za Kranjsko in Štajersko. Na Štajerskem n. pr. pa so obrtniki premalo podpirali našega kandidata-obrtnika, ki ga je edino naša stranka kandidirala na vpoštev prihajajočem mestu. Skratka: manjkala je vera v našo zmago.

Če razmišljamo o pisavi raznih časopisov, ki so na nizkoten način blatili našo stranko, njene voditelje in kandidate, se nič ne čudimo, da jih je v zadnjem trenutku veliko odreklo, ki so sicer z našim gibanjem simpatizirali. Ravno zato pa danes z vso upravičenostjo, lahko trdimo, da je bil vsak glas, oddan naši stranki, narodno-socijalističen glas, česar nobena od ostalih strank ne more trditi. Takih glasov pa ima naša mlada NSS samo v Sloveniji okrog 7000, kar ni majhnega pomena.

Očitno se nam je, da grešimo v taktiki s tem, da se poslužujemo demagogije ter osebnih napadov. To ne odgovarja resnici. Naši člani nam bodo pritrdili, da smo bili vspricho argumen-

tov, ki smo jih imeli na razpolago, zelo skromni. Res pa je, da je resnica sama na sebi tako ostra, da so naši govori zgedali kot demagoški. Kar se tiče pisave našega glasila, se nam samo to čudno zdi, da nihče ni videl napadov v »Jutru« in »Sl. Narodu«, ki sta prva pričela z osebnim bojem s tem, da sta padla po dru. Rybaru. Če pomislimo, da so ti napadi prisilili dr. Rybara da je odložil kandidacijo, kar je pomenilo za nas izgubo najmanj dveh mandatov, smo mi v poleniki demokratsko stranko še premalo ostro žigosali. Mi smo osebnost napadli samo dr. Brezgarja, dočim so oni oblatili vse naše kandidate od prvega do zadnjega. In vendar je vse obsejalo samo nas, nihče pa ne »Jutra« in »Sl. Naroda«. Danes vemo, da bi bilo za čisto, mlado stranko taktično morda bolje, ako bi se bili ravnali po Kristovem načelu: »če te kdo udari na levo, podaj mu še desno lice«. Vsak general po končani bitki vidi svoje pogoške. Tudi mi jih vidimo. Za opravičilo pa velja v našem slučaju dejstvo, da smo še mladi in da smo bili prvo bitko. Ta izkušnja bo dobra za prihodnjico.

Kljub temu, da se niso v polni meri uresničile naše nade, smo danes vendarle zadovoljni in radujemo se uspeha. Naša ideja pridobiva tal, naša ideja bo zmagala v prihodnjih bitkah. Sedaj ko vidimo koliko nas je in kje se nahajajo naši somišljeniki, je naša naloga, da gremo vsi na delo. Prvo, kar je potrebno, je to, da se vsak nas volilec naroči na »Novo Pravdo«, da bo informiran o našem gibanju in da se bo iz nje učil narodnega socijalizma. Za to morajo skrbeti krajevne organizacije. Kar se krajevnih organizacij samih tiče, se morajo iste takoj reorganizirati. Veliko odbornikov namreč ni storilo svoje dolžnosti, nekateri so nam v volilni borbi metali celo kamenje pod noge. Kdor hoče imeti besedo v stranki, ta mora biti v prvi vrsti njen zvest član, v drugi vrsti pa priden in pošten delavec. Delo v stranki se prične v krajevnih organizacijah, ki so najnižja a obenem tudi najvažnejša strankina inštanca.

Na delo, tovariši! Do prihodnje bitke mora biti naša organizacija dobro izpeljana v Sloveniji, pa tudi v Srbiji in Hrvatski, da bomo lahko nastopili kot močna jugoslovanska narodno-socijalistična stranka, ki bo poklicana, da izpelje naš narod iz sedanjih neznošnih razmer v boljšo in lepšo bodočnost.

Tri leta boljševiške Rusije.

Že lani se je tu pa tam slišalo, da je dolgo trajanje ruskega boljševizma dokaz za njegovo življensko zmožnost in obenem eksistenčna upravičenost. Ta „dokaz“ je seveda izšel iz Rusije same in raznesle so ga po svetu boljševiške agenture. Razumljivo je, da ga sedaj ponavlja evropski zapad; vsaj se je mislilo splošno, da bo trajal boljševizem le nekaj tednov, morda nekaj mesecev — doživel pa je svojo drugo in tretjo obletnico svojega rojstva. Ne smemo se torej čuditi, da to nepričakovano dolgo trajanje ruskega boljševizma ovira trezno mišljenje in pravilno sodbo o ruskem raju. Meni se zdi to vedno, kakor da bi se o člove-

ku, ki boleha na trajni in neozdravljivi bolezni, trdilo, da je zdrav. Če bi bila trajnost merilo življenske zmožnosti in obenem upravičenosti za nadaljni obstoj, potem bi morali tudi trditi, da je bil carski režim najkrajnejša doba Rusije in bi ta režim moral obstojati še danes. Tega seveda ne bodo priznali niti naši ljubi komunisti; zato naj pa tudi priznajo, da tri leta obstoja sovjet. režima v Rusiji še dolgo ne upravičuje trditve, da je komunistični sistem zdrav in življenja zmožen.

Važnejše je vprašanje, kako so prišli v Rusiji boljševiki do moči in zakaj se tako dolgo drže. Uganka je namreč, kako se je moglo posrečiti

peščici petrograjskih komunistov, da so se v začetku listopada 1917. polastili cele vlade v Rusiji.

Ni potrebno, da bi si belili glavo z učenimi razlogi in ni potrebno, da bi v preteklosti iskali podobnih slučajev. Stvar je popolnoma enostavna. Kerenski je vlada je naravnost sijajno pripravila tla za boljševike. Zanesla je prevrat v armado, ki je vsled tega počela razpadati. Boljševiški agenti, ki so v mnogih slučajih ruščino komaj za silo lomili, zato pa „gehorsamst“ sledili ukazom, ki so direktno ali nedirektno prihajali vse od drugod, kot iz Rusije, so brez vseh ovir agitirali med ruskimi, od triletne vojne izmučenimi vojaki. Njihov klic „doloj vojnu“ (proč z vojno), je bil za ruske vojake lažje razumljiv, kot pa oklici vlade Lvovova in pozneje vlade Kerenski, ki so oglašali nujnost vzdržati v boju za obrambo domovine. Ne smemo pozabiti, da je bil pri prostemu Rusu pojem domovine skoraj popolnoma nepoznan. Spominjam se, kako je neki priprost vojak, kateremu je vsemogočni Kerenski hotel dopovedati nujnost obrane mesta Rige proti Nemodgovoril: „Kaj me briga Riga — jaz sem iz rjzamske (gubernije).“ In tako se je zgodilo, da so hrabri ruski vojaki, ki so vdrlji preko Karpatov na Ogrsko, 1. 1917 odšli domov k svojim „babam“ (ženam), ali pa so se posluževali vojaške uniforme za brezplačno potovanje po Rusiji. Kdor je ostal na fronti, je ostal tamkaj le vsled tega, ker se mu je tam godilo bolje, kot pa doma.

Razvrat v armadi je imel za državo težje posledice, kot se vidi na prvi pogled. Ne samo, da se je Rusija prestala bojevati, uničena je bila tudi vsa državna avtoriteta in priprosti ruski človek je izgubil še ono zadnjo mrvice smisla, ki ga je imel za potrebe in koristi domovine. Milijoni ruskih vojakov so po celi Rusiji sejali nezaupanje do vlade, do države in pri našli s fronte zavest, da je volja posameznika najvišji zakon. Na kratko: Razvrat armade je pomenjal tudi razvrat ruske države, katera se je šele nedavno oprostila carskih okovov.

V tej anarhiji so bili boljševiki edini, ki niso zgubili svoje glave,

temveč so to anarhijo znali spretno izrabiti. Peščica petrograjskih komunistov je bila edina organ, skupina v Rusiji in samo ona je vedela kaj hoče in šla je trdno za svojim ciljem. In njen pohod je bil dosti lahek, ker ni na svojem potu srečevala skoro nikakega odpora. Pred Petrogradom ji je grozil le Kerenski z majhno vojsko. A tudi ta armada bi zadostovala, da bi uničila komuniste. Ves Petrograd, tudi armada, se je tresla od hrepenenja, da bi se mogla udati Kernskemu. Toda najvišji vladar Rusije je razsodil drugače. Odšel je iz Rusije, baje na angl. vojni ladiji. Ako se ne motim, se je smatralo vsakega vojaka, ki je kdaj ubežal z francoske, angleške, avstrijske ali nemške fronte, za strahopetca in dezerterja, neoziraje se na to, ali je ubežal peš ali z avtomobilom. Kerenski pa je bil več, kot navadni vojak! Toda to je končno postranska stvar; Kerenski se je vojne naveličal, kakor se jo je naveličal navaden vojak in odšel je. In tako je ostal Petrograd v boljševiških rokah.

In Moskva! Branili so jo oficirski-smrkavci, junjerji. Zaprlji so se v Krem, nikjer se ni ganil niti meziniec, da bi jim pomagal in tako so se po nekoliko dnevih udali.

To je tajnost boljševiškega prvega uspeha; recept za prevrat je torej jako enostaven — anarhija, razvrat. Kakor običajno, nam tudi v tem slučaju ne zadostuje ta enostavna rešitev in zato iščemo seveda zama po kakih drugih učenih razlogih. In ker je obče znano, da je agrarna reforma bila v Rusiji dalj časa na dnevnem redu, se popolnoma nič ne čudim, ako na primer čitam, da so Kerenskoga uničili kmetje, ker ni hotel med nje razdeliti veleposestev, kar pa so jim obljubovali boljševiki. Je to vse resnica, da Kerenski ni hotel razdeliti veleposestev — a ne pozabimo, da želja sama na sebi ne razbije niti ptičjega gnezda, še manj pa državo. Ako bi odločevalo, kaj si kdo želi, bi naša država že dolgo ne obstajala več. Ali ti ruski seljaki niso odnesli Kerenskoga iz Gatčina na Angleško ladjo in niso zapustili zadnje organizirane protiboljševiške skupine. To je storil Kerenski sam. (Dalje prih.)

svoega dela. Če bodo delavci delali tako kakor kmetje, bodo tudi sami prišli do kapitala, do glavnice ki ni tatvina, temveč ostanek priljubljenega dela.

Tudi država bo v tem oziru lahko storila svoje. V prvi vrsti se bo morala urediti vprašanje tvornic za usnje tekstilnih proizvodov, ter obutala

in obleke nasploh. V tem oziru je brezpogojno potrebna kontrola. Visoke cene obutala in obleke najslabše vplivajo na kmeta in cene teh proizvodov so vedno merilo za cene kmečkih pridelkov. Kadar bodo padle cene tvorniškim produktom, tedaj bo tudi kmet znižal cene svojim pridelkom.

Davek mladine.

Ker smo imeli nekoč mladino, ki je bila večen podnet vsega narodnega življenja, smo zdržali tudi v najtežjih trenutkih in doživeli svobodno in ujedinjeno Jugoslavijo. Morali bi obupati nad svojo bodočnostjo, če ne bi bila današnja mladina vsaj iz istega kova kot nekdanja, ker vse bolj ugodne razvojne možnosti, ki jih nudi ravno svobodna država zahtevajo, da je današnja mladina celo boljša od najboljše nekdanje.

Mi verujemo v rodoljubje mladine in zato smo prepričani, da uvaža mladina v celoti klic nove dobe, ki nastaja za naš narod in da pomaga z vso dušo, kot nekdanja prva med vsemi.

Prva in najvažnejša naloga je danes takojšnja krepka pomoč vsem onim, ki so izpostavljeni brezobzirnemu političnemu, gospodarskemu in nacionalnemu pritisku tujega nasilnika. Tudi tu mora stopiti prva na plan naša mladina, sama dajati in sama zbirati z vso požrtvovalnostjo idealne mladosti. Nima mnogo mladina, toda s svojo vztrajnostjo lahko mnogo nabere ter pridobi v krog nabirateljev množico drugih.

Naši mladini širom domovine velja klic: Vsak naj prevzame prstovoljno narodni davek za „Jugoslovansko Matico“ in druga narodno-obrambna društva! Vsak naj z vnemo in neumorno nabira in naj ne izpusti nobene prilike. Komur je na srečo usoda

domovine, usoda odtrganih, nesrečnih stradajočih in zatiranih bratov, bo pridobival nove nabiralec. Danes je premalo resnosti v mladini in preveliko mlačnosti v narodu.

Ko se vedno bolj utrjuje tuje gospodstvo na Primorju in v Koroški in padajo tam bombe na nedolžne naše ljudi, se pri nas vedno bolj množe zabave in veselice. Tam preko tuga, pri nas pa prešerno veselje. To kričeče nasprotje odpravite vi mladi in čisti, a če že morajo biti zabave, uvedite povsod svoj davek — davek mladine.

Na vseh veselicah, vseh zabavah in vseh prireditvah naj se nabira vstopnina in prispevki za naša obrambna društva pri vseh onih, ki imajo srce in voljo prispevati za našo stvar.

Po vseh šolah naj se snujejo krožki, ki organizirajo nabiranje, da se bo ono vršilo v redu in splošno. Ti krožki naj stopijo v zvezo z našimi obrambnimi društvi, ki jim dajo vse informacije in legitimacijo, da bo nabiranje urejeno in čim najuspešnejše.

Z delom pa je pričeti takoj, da bo že prvi december, naš največji narodni praznik, praznik, praznik z vašim plemenitim delom — z davkom mladine.

Vsesplošen mora postati ta davek in nikdo se mu ne sme odtegniti, ker pred nami je velik cilj, za katerega je treba ogromnih žrtev. Zato na delo, na zbiranje!

(Po Jugoslaviji.)

Politične vesti.

Končni volilni rezultat v Sloveniji.

Končni izid volitev v Sloveniji je torej: 14 klerikalcev, 9 samostojnih kmetov, 7 socialnih demokratov, 5 komunistov, 3 demokrati in 2 narodna socialisti.

„Na dan prihaja!“

Pod tem naslovom poroča »Večerni list«, da je na seji ministrskega sveta, dne 30. p. m. izjavil dr. Kukovec, da sta Samostojna kmečka stranka in Narodno-socialistična stranka »le krili demokratske stranke«. K tej vesti pristavlja »Večerni list« še sledeče: »To je jasno povedano. Gospodje so sedaj po volitvah lahko odkritosrčni, ker si volilci ne morejo več pomagati, četudi bi izprevideli, da so bili zapeljani in ogoljufani.«

»Večerni list« torej niti sedaj po volitvah ne more opustiti politične demagogije. Mi smo bili odkritosrčni ves čas obstoja naše stranke in zato nam ni potreba postajati odkritosrčnim šele sedaj po končani volilni borbi. Ves čas obstoja naše stranke je ista nastopala popolnoma samostojno in je šla tudi samostojno v volilni boj. Ako se sedaj hiti mimister dr. Kukovec s tujim perjem, je to pač stvar njegovega političnega vkusa. Ako je res rekel, da smo mi le krilo demokratske stranke, je govoril vedoma neresnico, ker je tako jasno, da lahko sprevidi vsak politični lajik in bi to tem lažje spoznali v uredništvu »Večernega lista«. Pa je gospodom pač ljubše razširjati demagoške laži, kot pa resnico.

Sistem terorja in demagogije.

Neobičajno zanimivo je opazovati ples ruskih boljševikov med terorjem in demagogijo. O terorju dobivamo stalno nove dokaze; v poslednjem času mu je bila izpostavljena posebno strokovna organizacija tipografov, ki je nanj opozorila mednarodno delavsko javnost. Po vestih iz Ukrajine postaja delovanje izvanredne komisije „čezvijačke“ proti ukrajinskim socialnim demokratom čimdalje živahnije. Vse dokazuje, da so se sovjeti z

buržuazijo po svojem načinu „spravili“ in da se je obrnila sedaj njihova smer proti delavcem in njihovim organizacijam. Povsod pa se seveda opozicija ne da potlačiti s terorjem posebno ne med boljševiki samimi. Tu pa pride v veljavo drug način: demagoško prikrivanje resnice. Cel svet je prepričan o tem, da so boljševiki v vojni s Poljsko doživeli poraz tako vojaško kot diplomatično, ki je izražen v miru, sklenjenim v Rusiji. Samo Lenin je prepričan o nasprotnem — o tem, da je pravzaprav zmagała Rusija. Tako vsaj pojasnjuje situacijo njegova najnovejša razprava na komunističnem svetu moskovske gubernije. Rekel je (po »Pravdi«) dobesedno: „Mi smo iz te vojne dobro izšli in sklenili smo ugoden mir, kar pomenja, da smo ostali zmagovalci. Vsak, kdor pogleda na karto, sprevidi, da smo zmaga-li (!) in da smo izšli iz te vojne z obsežnejšim ozemljem (!), kot smo v njo stopili.“ Da, Lenin celo trdi, da so pogoji, doseženi v Rigi, za Rusijo ugodnejši, kot pa sovjetski pogoji, ki so bili pripravljeni za pogajanja v Borisovu (!), ki bi se naj, kakor znano, imela vršiti v času, ko je bila situacija Poljakov najslabša, v času, ko je boljševiška armada stala 15 km pred Varšvo.

To je že demagogija proketo debelega kalibra in možna menda samo v sovjetski Rusiji. Je v resnici potrebna precejšnja porcija predznosti k temu, prepričevati svet o tem, da je poraz pred Varšavo in v Rigi pravzaprav le zmaga. Še Ben Akibi bi zastala sapo, ker kaj tacega v resnici do sedaj še nismo doživeli.

Pogajanje za sestavo večine v konstituenti.

Beograd, 2. dec. Danes so se pričeli razgovori med radikali, demokrati in jugoslovanske ljudske stranke za sporazum glede sestave nove vlade. Razgovorom prisostvujejo ministrski predsednik dr. Vesnić, predsednik radi-

Radić in konstituenta.

Prinašamo izveček iz pogovora dopisnika zagrebskega „Jutranjega lista“ s predsednikom hrvatske kmečke stranke Radićem.

Radić je dejal:

„Vsaka revolucija je zlo. Če bi pri nas prišlo do revolucije, bi morala propasti cela država. Radi tega se bomo pogajali za to, da se sporazumemo. Da pa hočemo sporazum, dokazuje že dejstvo, da smo se dali voliti v ustavotvorno skupščino. Na ta način smo dokazali, da nočemo revolucije kajti revolucija je pravica naroda, ki se je sme poslužiti šele tedaj ko je izčrpal vsa zakonita sredstva v obrambo svojih pravic in svojega obstoja.“

Kje se bomo sporazumeli? Vseeno je, če v Zagrebu ali Beogradu! Kako bo ta sporazum izpadel ne vem, njegov izid pa bo odvisen od pripravljenosti faktorjev, ki bodo v tem sporazumu sodelovali. Vem pa, da moramo proti zunanjim sovražnikom storiti enotno fronto, v kateri moramo stati enodušni in skupni. To načelo me je vodilo tudi tedaj, ko sem odklonil sporazumu s frankovci, o katerih sem vedel, da gojijo željo glede povratka razčesarja Karla, katerega pa mi nočemo. Hvala lepa za svobodo, ki je je nam prinesel Horthy z 60.000 madžarske bele vojske.“

Na vprašanje, ali so ali niso resnične vesti, da Radić ne pojde v Beograd, je vprašalec odgovoril:

„Vedno in povsod moramo naglašati, da Beograd ni Budimpešta. Jaz sem nasprotoval, da bi šli v Budimpešto, ker so bili tam naši ljudje enostavno izgubljeni, izgubljeni radi neznanja jezika. V Beogradu se pa raz-

umemo. Pa tudi če si bomo sporekli, se bo to zgodilo v našem edinstvenem jeziku, katerega vsi razumemo in v katerem se lahko zopet spravimo. Če bi ne bil tako dolgo zaprt in če si ne bi želel stika z družino, bi se že bil podal v Beograd na razgovor s politiki ki pa sicer prihajajo tudi sem na razgovore in kateri so mi dobro došli.“

Na vprašanje, kakšni bodo odnosi Radićeve stranke napram ostalim strankam je Radić dejal:

„Poskušali bomo poiskati stike z vsemi kmečkimi strankami in strujami. Od drugih strank so nam najbližji demokrati.“

Na vprašanje, kako si zamišlja odnose med selom in mestom je Radić dejal:

„To je najvažnejše in najtežavnejše vprašanje. Mesto bo moralo storiti isto kar dela vas: moralo bo delati. Delati bo moralo več in boljše kakor pred vojno, zakaj vojna je uničila mnogo vrednot, ki se morajo nadomestiti. Mesto bo moralo delati, kakor vas. Vbodoče se ne bo smelo mesto zadovoljiti s tem, da dela samo en član družine, medtem ko ostalih 10 članov družine udobno živi. Vsi morajo delati. Delajo pa seveda tudi ti, ki se uče.“

Mestnemu delavstvu, ki živi v zabli, je treba povedati resnico. Zvišanje plač ne pomeni zanj izboljšanja, marveč katastrofo, ki se kakor poplava razliva čezenj v obliki draginje.

Delavstvo mora iskati rešitve v zvišanju produkcije, ki more edina olajšati življenje. Delavci delao danes 8 ur, delati pa bi morali do 12 ur toda tako, da bi res imeli korist od

kalne stranke Nikola Pašić, predsednik demokratske stranke Ljuba Davidović in predsednik jugoslovanske ljudske stranke dr. Korošec.

V političnih krogih vlada optimizem glede sestave nove vlade. Menijo, da pride do sporazuma med radikali, demokrati, muslimani, narodnimi socialci in agrarnimi strankami v vprašanju ustave, tako da bo sprejetje ustave zamjenjeno.

Beograd, 2. dec. Zbližanje med radikali in demokrati je gotova stvar. Glede ustave so se sporazumeli. Drži se, da ne bo nobenih težkoč pri sestavi vlade. Nova vlada bo kakor menijo sestavljena iz demokratov, radikalcev, agrarcev in jugoslov. ljudske stranke. Predsednik vlade bi bil Nikola Pašić, notranje ministerstvo bi pa prevzeli demokrati.

Ustavni načrt o pokrajinski upravi.

Beograd, 2. dec. Ministrski svet je imel danes štiriurno sejo, na kateri se je nadaljevala debata o načrtu ustave. Razpravljali so o administrativnih oblastih. Sklenili so, da njih število ne sme presegati 35. Posamezna oblast sme šteti 200.000 — 600.000 prebivalcev, ki bodo izvolili po splošni in enaki volilni pravici skupščino, katera bo imela obliko sedanjih srbskih okrožnih oblasti. Te skupščine bodo volile upravni odbor, ki bo imel izvrševalno moč. Odborom bodo predsedovali uradniki, ki jih bo imenovala vlada v Beogradu. Upravni odbori bodo imeli pravico odločevati o lokalnih potrebah ter imenovati gotovo število uradnikov. Prometni minister dr. Korošec je bil proti taki razdelitvi in je zahteval, naj postane Slovenija samostalna oblast. Na prihodnji seji bo ministrski svet končal redakcijo načrta o ustavi.

Komunisti proti ustavi.

Beograd, 2. dec. Dne 9. t. m. ima komunistična stranka sejo, katere se udeležijo vsi izvoljeni poslanci stranke. Razpravljali bodo o taktiki stranke v konstituantu. Član centralnega odbora stranke, ki je bil pri volitvah izvoljen, je izjavil, da bodo komunisti glasovali proti ustavi in da bodo proti vladi v strogi opoziciji.

Demisija pokrajinskih vlad.

Beograd, 2. dec. Kakor doznava naš dopisnik, bodo pokrajinske vlade demisijonirale obenem centralno vlado. Ostavka osrednje vlade se pričakuje v petek ali najkasneje v soboto. Za bansko mesto Hrvatske se resno imenuje dr. Ante Pavelić.

Direktni vlaki Beograd—Dunaj in Beograd—Praga.

Beograd, 27. nov. Presbiri objavlja: Prometno ministrstvo objavlja: Direktni vozovi Beograd—Dunaj, kakor tudi spalni vozovi Beograd—Praga, ki so doslej opravljali z brzovlakom št. 4, ob 21., se bodo odslej odpravljali z brzovlakom št. 6 ob 18. iz Beograda vsak ponedeljek, sredo in petek.

Novi poljsko-ruski spori.

Varšava, 2. dec. Predsednik poljske komisije za premirje v Minsku je poslal sovjetskemu zastopniku protestno noto, ker so v nasprotju z določili vkoakale ruske čete v nevtralnem cono. Poljska zahteva naj se te čete takoj umaknejo. O Balahovičevi vojski prihajajo nasprotujoče se vesti. To pa je gotovo, da so boljševiki premagali njegovo drugo in tretjo divizijo. Ostanke so Poljaki razorožili.

Boljševiški pohod na zapad.

Pariz, 2. dec. »Matin« javlja da je kijevska brezžična postaja izdala proglas »Na vse«, kjer se naznanja pohod, boljševiške vojske proti zapadu in kjer se pozivlje delavstvo Madžarske, Poljske in Nemčije k solidarnosti.

Dnevne vesti.

Državni praznik v Ljubljani. Dne 1. t. m. ob pol 12. uri je sprejemal deželni predsednik dr. Brejc čestitke oblastev in korporacij povodom obletnice narodnega ujedinenja. Istočasno se je vršil sprejem tudi pri poveljniku Dravske divizije generalu Dokiču. V imenu častniškega zbora je čestital k

državnemu prazniku polkovnik Janko Vukasovič. General Dokič se je zahvalil za čestitke, naglašajoč v svojem govoru, da grenita radostno razpoloženje ob obletnici našega narodnega in državnega ujedinenja, edino dve točki: Koroška in Primorje. Tudi tema zadnjima našima neodrešenima zemljama bo treba doprinesiti solnce svobode. V to svrhu je treba, da se vsi združimo v krepko falango k smotrenemu delu, da osvobodimo zadnjega svojega rojaka onkraj Karavank in ob Soči. Častniki so navdušeno pritrdjevali generalovemu govoru ter oduševljeno manifestirali za kralja Petra, za regenta Aleksandra in za ujedinenje Jugoslavijo. Zvečer je priredila godba Dravske divizije po mestu bakljado, ki se je udeležilo številno občinstvo.

Praznovanje našega ujedinenja v Mariboru. Na predvečer praznika zedinjenja je oddalo topništvo 11 strelkov ter se je obenem vršila vojaška bakljada z godbo po mestu. Na praznik jutraj ob 7. je bila budnica ter je topništvo oddalo 21 strelkov. Vojaška godba je, kakor prejšnji večer, korakala po ulicah mesta, svirajoč narodne himne in razne koračnice. Ob 9. dopoldne je bila v proslavo dneva v stolni cerkvi slovesna pontifikalna maša, ki jo je daroval knežof dr. Napotnik. Maše so se udeležili vsi zastopniki tukajšnjih državnih avtonomnih in vojaških oblastev, raznih korporacij in društev, kakor tudi naši in ententni člani razmejivne komisije. Po maši je bila krasno uspela vojaška parada, nato pa v oficirskem domu za častnike udanostna poklonitev, spojena z lunchem, pri katerem je svirala vojaška godba, na okrajnem glavarstvu pa je bil sprejem za civilne funkcije. Ob 11. dopoldne je imela šolska mladina višjih razredov slavnostno prireditev v proslavo dneva, popoldne ob 17. pa šolska mladina nižjih razredov. Zvečer je bila v narodnem gledališču slavnostna predstava dr. Lahove novitete: »Noč na Hmeljniku«, pred predstavo pa je imel slavnosten govor prof. Ribarič. Na javnih, kakor tudi na mnogih zasebnih poslopih so plapolale naše državne in narodne zastave.

Državni praznik se je v Celju obhajal s slovesno sv. mašo, katero je ob 9. uri služil opat g. Ogradi. Maši je prisostvovalo vojaštvo in zastopniki oblasti. Ob 10. uri je bila istakata cerkvena prireditev v tukajšnji evangelijski cerkvi. Trgovine in nekateri obrati so bili do 10. ure dopoldne zaprti.

Stotisoč franc. frankov! Knezu Mihajlu Nikolajeviču Volkowsky je bilo na vožnji izmed Bologne in Trsta iz kupeja I. razr. ukraden: 3 usnjati ročni kovčki z različnim perilom, oblekami, čevlji, zlatnino, briljanti, eno vložno knjižico Lyonske banke v Lyonu, glesoč se na svoto 2 in pol milijona francoskih frankov, potni list s sliko, različne korespondence, različne majhne potreščine in vrhu tega še približno 160.000 francoskih frankov, ital. lir itd. Vrednost vsega skupaj 3 milijone francoskih frankov. Perilo, obleko, kakor tudi vsak kos zlatnine, je zaznamovan s kneževsko kruno, ter monogramom W. M. Kot na gradbo za najditelja teh stvari je oškodovanec odločil vsoto 100.000 franc. frankov.

100 letnico Engelsovega rojstva so te dni (28. nov.) praznovali socialni demokrati. Friderik Engels je bil Marxov prijatelj in sodelavec in ima velik delež na sestavi Marxovega znanstvenega socializma. Zanimivo je, da je Engels že leta 1847. napovedal razpad avstro-ogrske države za tisti trenutek, ko bo razpadla caristična Rusija.

Padanje cen na svetovnem trgu. Na svetovnem trgu so končno začele cene odločno padati. To se ne pozna samo v veletrgovini, ampak tudi v prodaji na drobno. Ne pri nas, seveda, pač pa na Angleskem, v Ameriki, na Francoskem in drugod. Na Francoskem je padla cena bombažu od 970 na 395 frankov, teleče kože od 745 na 320 frankov, goveje kože od 334 na 166 frankov. V nadrobni prodaji so padle cene obutvi od 50—100 odstotkov; par finih moških čevljev stane 41 frankov. — Enako so padle cene

tkaninam; bel batist in šifon za perilo je po 3.60 franka meter, serž iz čiste volne 12 frankov meter itd. Tudi živila so znatno cenejša; surovo maslo je p 16 frankov, olje po 8.50 franka, krompir po 85 centezimov kilogram; napoljeni homoboni stanejo 9 frankov kilogram, črno vino 1.45 franka liter. Kdaj pride ta val padanja cen tudi do nas?

Dr. Šušteršič se je odpovedal advokaturi. Dr. Ivan Šušteršič je obvestil ljubljansko odvetniško zbornico, da se odpoveduje advokaturi. Kam se misli sedaj podati, ni znano. Pravijo, da se bo nastanil v Innsbrucku, kjer biva sedaj njegova žena. Klerikalni poraz v Sloveniji mu je prekrizal račune, da zaenkrat ne misli na vrnitev v Slovenijo. Čakal bo torej boljših časov, če bodo sploh prišli za njega.

Nikomur krivice! O trgovcu Fr. Sarku v Ljubljani (Kolizej) se je pred meseci poročalo časopisom, da je prodajal z vodo pomešani petrolej. Sodna preiskava pa je dognala, da se je imenovanemu trgovcu storila krivica. Ovdal ga je iz osebne mrznje neki branjevec Pistotnik. O. Sark je dobil pred sodiščem popolno zadoščenje, a ovdah se ima le zahvaliti njegovi velikodušnosti, da ga ni spravil v zapor. Slučaj naj bo oblastim v svarilo, da ni smeti vsaki denunciaciji verjeti, posebno se ne smejo pošten in solidni trgovci žigosati v javnosti, preden ni krivda dokazana.

Stroj mu je roko zdrobil. Podlipec Ivan, ključ. vajenec pri Töniesu je bil zaposlen pri vrtnem stroju. Vsled ne previdnosti pa ga je zagrabil stroj za desno roko in mu zmečkal. Morali so ga prepeljati z rešilnim vozom v bolnico.

Spremenljivo vreme. Ves prejšnji teden je ležala nad Ljubljano megla, pri tem pa je pritiskal občutni mraz. V soboto je bilo nekoliko padavine, da so bila v nedeljo jutro tla preprežena z gladko ledeno skorjo, kar je povzročilo več nezgod. Pred par dnevi je nastopilo južno deloma solčno vreme, ki pa ne obeta stanovitnosti.

Popis invalidov, vdov in sirot. Mnogi občinski uradi še doslej niso vposlali invalidskemu oddelku poverjenitva za socialno skrb v Ljubljani izkazov o popisu vseh invalidov, vdov in sirot glasm naredbe opr. št. III. 898720 z dne 6. sept. 1920. Rok za vpošiljanje teh izkazov je potekel že 10. okt. t. l. Z ozirom na to, da je odvisno d socialne statistike, ki jo ima sestaviti poverjenstvo na podlagi teh izkazov, vprašanje ureditve novih doklad k pokojninam naših preskrbljenec, je nujno potrebno, da zadošijo vsi občinski uradi nemudoma svoji dolžnosti. Opozarjamo na to, da nosijo občinski uradi vso odgovornost na mrebitne posledice, ki bi nastale vsled brezbriznosti posameznih uradov. Upoštevati morajo, da ne bo mogoče sestaviti socialne statistike in vsled tega tudi ne urediti vprašanja državnih preskrbnin tako dolga, dokler ne bodo zbrani iz vseh občin.

Interesi se opozarjajo na razglas delegacije ministrstva financ v Ljubljani št. 8136 Val. v Uradnem listu o izžrebanju 4 odstotnega prioritnega posojila lokalne železnice Ljubljana—Kamnik.

Zadružna šola se otvara v letošnjem zimskem tečaju. Vpisovanje se vrši pri ravnateljstvu državne trgovske šole v Ljubljani, Kongresni trg 2, dne 6. decembra od 9. do 12. ure dopoldne. Pogoj za sprejem v Zadružno šolo je dopolnjeno 16. leto in dovršena ljudska šola. K vpisovanju je treba prinesiti krstni list in zadnje solsko spričevalo, ter 20 kron kot vstopnino. Solnine ni nobene. Pouk se bo vršil na dr. realni gimnaziji, Poljanska cesta in se začne v torek 7. dec. ob 3. uri popoldne. Zadružna šola bo trajala približno do konca aprila leta 1921. — Ravnateljstvo.

Od Gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo smo dobili sledeče poročilo o njenem poslovanju.

Do sedaj je pri Gospodarski komisiji likvidirala svoje delo le lesna preskrbovalnica, ki je prodala lesa za skupni znesek 3.049.749.92 K. Od tega so dobili obrtniki za 1.920.712.12 K, toraj 64 odstotkov vsega prodanega lesa. Trboveljska premogokopna družba je prejela za 458.997.52 K, toraj 15 odstotkov, industrija pa za 632.539.37 K, toraj 20 odstotkov. Ostalega blaga je bilo prodanega pri Gospodarski komisiji do 15. novembra 1920 v skupnem znesku za 24.593.615.28 K. Od tega se je izkupilo za konje, milo, na javnih dražbah in se prodalo obrtnim zadrugam in drugim zadrugnim organizacijam za 14.817.309.57 K. Ker so to dobili vsi samoporabniki, je jasno, da je prišlo vsem strankam v prid, posebno pa obrtnikom, ki so prejemale blago potom obrtnih zadrug in Urada za pospeševanje obrti, ki je prevzel od Gospodarske komisije večje množine blaga (špirit, železo, cement, ogelje, kalin etc.) v svrhu razdelitve med obrtnike. Od ostalih 9.696.305.68 K so pa dobili: Industrija za 3 milijone 853.152. 65 K ali 39.7 odstotkov, Obrtniki 2.394.280.57 K ali 24.7 odstotkov, premogokopi 2.052.809.05 K ali 21.1 odstotkov, trgovci 527.939.05 K ali 5.5 odstotkov. Iz teh podatkov je razvidno, da so dobili obrtniki relativno največ materijala. Če se pa upošteva po kako nizkih cenah je oddajala Gospodarska komisija materijal, se more šele presoditi, koliko je storila Gospodarska komisija za povzdigo obrtnega tanu. Da pa ni bilo mogoče storiti več, ni zakrivila Gospodarska komisija, marveč razni drugi faktorji. — (Hvaležni bi bili Gospodarski komisiji, če bi te faktorje tudi navedla. Op. ured.)

Originalni boljševiški časopis. V Rusiji je veliko pomanjkanje papirja. Radi tega so po nekaterih mestih ustanovili »ustmene časopise«. V to svrhu so zgrajena velikanska poslopja. Prosfori teh poslopij so nalepljeni z lepaki, na katerih so napisani naslovi člankov in raznih vesti, kakor jih običajno prinašajo listi. Na določen čas kadar ti časopisi izhajajo, se zbere občinstvo v poslopje. Vsak novinar čita glasno množici to, kar je napisal. Ako je lepo vreme, »izhajajo« ti časopisi tudi pod milim nebom.

Invalidsko šolo nameravajo tekom prihod. let. ustanoviti v Celju. V tem zavedu bi se učili invalidi, ki niso več sposobni, opravljati svojega poklica, raznih novih strok, katere bi moral potem invalid opravljati po stanju svoje pohabljenosti.

Našim naročnikom! Vsled povišanja cen papirju nam je nemogoče zaenkrat izdajati list kot tednik na 8 straneh, temveč se moramo do nadaljnjega omejiti na 4 strani. Naše naročnike prosimo, da nam ostanejo tudi nadalje zvesti in da neumorno pridobivajo nove naročnike, ker le tako nam bo omogočeno skorajšnje razširjenje lista.

Krajevnim organizacijam NSS! Vse naše krajevne organizacije nujno pozivljamo, da opozore svoje člane, da je njihova strankarska dolžnost, da se takoj naroče na »Novo Pravdo«. Naš list je naše edino orožje v boju za razširjenje in propagando naše ideje in noben naš somišljenik ga ne sme pogrešati v svojem domu.

Izdaja konzorcij »Nove Pravde«.

Odgovorni urednik: H. Sever.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Najlepše in najcenjše
darilo za Miklavža

Moj zverinjak

knjižica našim malim za zabavo in pouk s 45 slikami in k temu spadajočim besedilom

Cena 20 kron.

Dobiva se v Ljubljani v
Zvezni knjigarni, Marijin trg 8
Zvezni tiskarni, Stari trg 19, I.

Cenjenemu občinstvu se najtopleje priporoča
v obilen obisk

Copetti Izidor

gostilničar — Dravska ulica, Maribor.

Priporočam se cenj. občinstvu v obilen obisk

Ana Žičkar

gostilna

Maribor, Mlinska ulica 15.

Priporočam slavnemu občinstvu zalogo manufakture in vsakovrstnih v to stroko spadajočih predmetov po najnižjih dnev nih cenah

Rudolf Niefergal
rg ovina, Koroška ul. I. Maribor

Naročnikom!

Pri naročevanju pošiljajte upravnisti natančen naslov!

Priporočamo trdko

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip štev. 7

Tovarniška zaloga živalnih strojev za obrtno in rodbinsko rabo ter njih posameznih delov. Potrebščine za kolesarje, šivilje, krojače, čevljarje na veliko in na malo.

Razno drobnarijo, toaletne predmete, stročnice in papir za svalčice, potne košare, pletarske izdelke itd. na drobno in debelo

JOSIP MARTINC

veletrgovina z galanterijo

MARIBOR

Priporočam slavnemu občinstvu svoj
nov otvoren čevljarški lokal.

Imam v zalogi elegantne ženske čevlje lastnega izdelka. Prodaja najrazličnejših vrst usnja

JOSIP SULIČ, Maribor, Aleksandrova ul. 30
Salon modernih čevljarških izdelkov,

Priporočam vsake vrste klobase, svinjsko gnjat, pravo svinjsko mast, in svežo slanino.

Rudolf Welle

tvorniška prekajevalnica in klobasčarna

Krčevina pri Mariboru.

Najtopleje se priporoča

mesar in gostilničar

Stefan Filipčič

KONJICE.

Vsaki dan sveže mleko, jajca, mast, kvas, vsake vrste moke, orehi, jabolka in drugi deželni pridelki na drobno in na debelo se priporoča

Al. Pschunder

trgovina z mešanjem blagom
Maribor, Tvrniška cesta 26.

Mariborska eskomptna banka, Maribor

Tegethofova ulica štev. 11.

Podružnica: Murska Sobota in Velikovec.

Prevzema denarne vloge in izvršuje vsakovrstne bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Jadranska Banka podružnica Maribor.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji. Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Somišljeniki!

Razširjajte

„Novo Pravdo“

Velika kavarna

Na novo preurejena.

Svira vsaki dan vojaška godba.

Za obilen obisk se priporoča

Kuhar Pavel, kavarnar
MARIBOR.

IMPORT in EKSPORT

Priporočam cenjenemu občinstvu zalogo kave, čaja, kakava, čokolade, pristne domače ječmenove kave. Prosim za obilen obisk.

Centner Anton, Import in Eksport
Maribor, Vrtova ulica 8.

Priporoča se
cenjenemu
občinstvu

Anton Gaberšek

čevljarški mojster
Maribor
Slovenska ul. 24

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem
otvoril na oglu Gosposke in Slovenske ulice v Mariboru nove
preurejeno trgovino z manufakturnim blagom na drobno in debelo.
Imam v zalogi vsakovrstnega sukna in platna za moško in žensko obleko, kakor tudi v to stroko spadajoče predmete. Pridite in prepričajte se v trgovini **NABERGO**, trgovine z manufakturnim blagom.

Somišljeniki!

Čitajte,

Razširjajte,

Priporočajte!

„Novo
Pravdo“

Kavarna „Pri Dravi“

Franjo Hetzl

Maribor

se priporoča v obilen obisk.

Svira vsaki dan godba.

Če želite dobro in poceni

blago za obleke po meri, sukno, platno, perilo, nogavice itd., obiščite trgovino

Carl Worsche

Maribor, Gosposka ulica štev. 10

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da imam v zalogi vedno svežo svinjsko mast in debelo slanino, kakor tudi žive dobro rejene svinje.

Leskovar Franjo

gostilničar in mesar v Pragerskem.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge
vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji tu- in v inozemstvu